

בית המשפט המחוזי בירושלים

ה"פ 18-02-46277 צימרמן נ' אגף המכס והמע"מ - ירושלים

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת חיה זנדברג

איגור צימרמן

מבקש

נגד

אגף המכס והמע"מ - ירושלים

משיב

פסק-דין

1 בקשה לפסק-דין הצהרתי לביטול שומת כפל מס וקנס שהוטלו על המבקש; לטענת המבקש, השומה
2 והקנס סותרים הליך פלילי שהתנהל נגדו.

3

4

העובדות שאינן שנויות במחלוקת

5

כתב האישום (ת.פ. 12-10-48888)

6 1. ביום 28.10.2012 הוגש נגד המבקש וחמישה אחרים כתב אישום לבית-משפט השלום
7 בירושלים. כתב האישום כלל ששה אישומים שעסקו בעבירות מס (ת.פ. 12-10-48888, נספח ג
8 להמרצת הפתיחה).

9

10 2. **האישום הראשון** יוחס למבקש (נאשם 2) ולחברה אותה ניהל, חברת אימפריה בונה את הארץ
11 בע"מ (נאשמת 1, להלן – חברת אימפריה). לפי הנטען באישום זה, בשנים 2009-2010 ניכתה
12 חברת אימפריה, באמצעות המבקש, בדו"חות התקופתיים שהגישה תשומות בסך 21,087,186
13 ש"ח, שהמס בגינן 2,909,706 ש"ח. ניכוי המס נעשה בהסתמך על 230 חשבוניות של חברות שונות,
14 שלא ביצעו ולא התחייבו לבצע עסקה עם חברת אימפריה.

15

16 3. (האישומים השני והשלישי בכתב האישום לא יוחסו למבקש).

17

18 4. **האישום הרביעי** יוחס למבקש וכן למר ולדימיר לוי (נאשם 6) ולחברת ו.ג.ל. קונסטרוקשן בע"מ
19 (נאשמת 5, להלן – חברת וגל). לפי הנטען באישום זה, המבקש ומר לוי היו מנהליה הפעילים
20 של חברת וגל, והחל מדצמבר 2010 ועד פברואר 2011 הוציאה חברת וגל (באמצעות המבקש
21 ומר לוי) לחברת אימפריה, 107 חשבוניות מס על סך 8,960,097 ש"ח, שהמע"מ בגינן הוא
22 1,235,854 ש"ח, מבלי שחברת וגל ביצעה או התחייבה לבצע עסקה עם חברת אימפריה.

23

24 5. **האישום החמישי** יוחס למבקש, למר לוי ולחברת וגל, ולפי הנטען בו חברת וגל הגישה שני
25 דו"חות למע"מ בחודשים נובמבר-דצמבר 2010 וינואר-פברואר 2011 באמצעות המבקש ומר
26 לוי, ובדו"חות אלו קוזזו שלא כדין 28 חשבוניות על שם חברה מסוימת (נאשמת 3), כשסכום
27 המס שקוזז שלא כדין הוא 821,984 ש"ח.

28

בית המשפט המחוזי בירושלים

ה"פ 18-02-46277 צימרמן נ' אגף המכס והמע"מ - ירושלים

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1. **האישום השישי** יוחס לחברת אימפריה ולמבקש. לפי הנתען באישום השישי, חברת אימפריה הגישה שני דו"חות למע"מ בחודשים נובמבר-דצמבר 2010 וינואר-פברואר 2011 באמצעות המבקש, ובדו"חות אלו קוזזו 107 חשבוניות מס על-שם חברת וגל מבלי שחברת אימפריה ביצעה או התחייבה לבצע עסקה עם חברת וגל. סך החשבוניות הוא 8,960,097 ₪, והמע"מ בגיןן הוא 1,235,854 ₪.

7. בתמצית, אם כן, כתב האישום ייחס למבקש **ארבעה** אישומים:

9. **האישום הראשון** עסק בחברת **אימפריה**, אותה ניהל המבקש, ועניינו בניכוי תשומות שלא כדין בהסתמך על 230 חשבוניות של חברות שונות, מבלי שבוצעה עמן עסקה.

12. **האישום הרביעי והאישום השישי** עסקו במבקש, בחברת **אימפריה**, במר לוי ובחברת **וגל**, כשנטען שהמבקש ניהל את חברת אימפריה ובנוסף נטען שהמבקש ומר לוי ניהלו את חברת וגל. אישומים אלו עסקו ב-107 חשבוניות שחברת וגל הוציאה (לפי הטענה) שלא כדין לחברת אימפריה, וחברת אימפריה קיזזה חשבוניות אלו שלא כדין (לפי הטענה) בדו"חות שהגישה.

17. **האישום החמישי** עסק במבקש, במר לוי ובחברת **וגל**, ונטען בו לקיזוז שלא כדין של 28 חשבוניות של חברה פלונית.

20. בגין האישומים הנ"ל יוחסו למבקש, לחברת אימפריה, למר לוי ולחברת וגל עבירות של ניכוי מס תשומות (בלא שיש להם לגביו מסמך כדין) בכוונה להתחמק מתשלום המס בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) ו-117(ב2) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976.

הסדר הטיעון עם המבקש

25. בנובמבר 2015 הגיעו המבקש והמדינה להסדר טיעון בתיק הנ"ל (מוצג ת/1; נספחים ה1, ה2 להמרצת הפתיחה). לפי הסדר הטיעון הוגש נגד המבקש ונגד חברת אימפריה כתב אישום מתוקן, כך שאישומים 2-6 נמחקו. כלומר, כל הפרשיות שיוחסו למבקש בהתבסס על הטענה שהוא היה מנהלה של חברת **וגל** – נמחקו. נותר רק האישום הראשון שיוחס למבקש מכוח היותו מנהלה של חברת **אימפריה**.

31. עוד הוסכם בהסדר הטיעון כי העבירות שיוחסו למבקש ולחברת אימפריה באישום זה תהיינה עבירות של מסירת ידיעה לא נכונה או לא מדויקת, עבירות לפי סעיף 117(א)(3) לחוק מס ערך מוסף (חלף העבירות של ניכוי מס תשומות בכוונה להתחמק מתשלום מס בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק, שנכללו בכתב האישום המקורי).

36. בנוסף, כחלק מההסדר, נקבע שהמבקש ישלם לרשויות המס סך של 250,000 ₪.

38. למען שלמות התמונה יוער כי בעקבות הסדר הטיעון עם המבקש, הוגש ביום 24.1.2016 כתב אישום מתוקן נגד מר לוי וחברת **וגל** (נספח ו להמרצת הפתיחה). בכתב האישום המתוקן נטען כי מר לוי הוא מנהלה של חברת וגל (בשונה מהנטען בכתב האישום המקורי, בו הן המבקש הן מר לוי הוגדרו כמנהליה של חברת וגל). בכתב אישום זה לא הופיעו האישומים שנכללו בכתב האישום המקורי ואשר נגעו לטענה לפיה חברת וגל הוציאה 107 חשבוניות לחברת אימפריה מבלי שחברת וגל ביצעה עסקה עם חברת אימפריה, ולטענה לפיה חברת אימפריה קיזזה חשבוניות אלו שלא כדין (אישום רביעי ואישום שישי בכתב האישום המקורי).

בית המשפט המחוזי בירושלים

ה"פ 18-02-46277 צימרמן נ' אגף המכס והמע"מ - ירושלים

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

גזר דינו של המבקש

13. בעקבות הסדר הטיעון הורשע המבקש ודינו נגזר (לאחר שהתקבל ערעור שהגיש) לשנת מאסר בפועל ולקנס בסך 100,000 ₪ (לערעור על גזר הדין, ראו עפ"י 16-09-11241, נספח ג לתשובת המדינה להמרצת הפתיחה).

14. המבקש החל בריצוי עונש המאסר שנגזר עליו ביום 7.1.2018 (פסקה 11 לסיכומי המבקש).

ערעור השומה (ע"ש 14-03-15757)

15. במקביל להליכים הפליליים שהתנהלו נגד המבקש, הוצאה למבקש שומת עסקאות כמנהלה של חברת וגל וכן הוטל עליו קנס לפי סעיף 95 לחוק מס ערך מוסף (שומת העסקאות והקנס הוצאו למבקש לבדו ולא למר לויין. זאת, הגם שכתב האישום המקורי הגדיר הן את המבקש הן את מר לויין כמנהליה של חברת וגל). לחברת אימפריה הוצאה שומת תשומות לשנים 2010-2009.

16. הנמקת השומה הנ"ל למבקש (הנמקה מיום 18.7.2013) הייתה כדלקמן (נספח ב2 להמרצת הפתיחה):

"בביקורת וחקירות שנערכו ע"י מחלקת חקירות מע"מ ירושלים ועל פי כתב אישום שהוגש נגדך עולה כי היית שותף בהוצאת 107 חשבוניות מס מחברת ו.ג.ל. קונסטרוקשיין בע"מ לחברת אימפריה גי.אס בסכום של 1,235,854 ₪.

מס' חשבוניות אלו הוצאו מבלי שבוצעה עבודה או סופקו פועלים. לפי סעיף 47(א) לחוק מע"מ 'עוסק מורשה רשאי להוציא לגבי עסקה חייבת במס חשבונית מס... ולפי סעיף 50(א) 'אדם שאיננו רשאי לפי סעיף 47(א) להוציא חשבונית מס והוציא חשבונית מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס... יהיה חייב בתשלום כפל המס המצוין בחשבונית או המשתמע ממנה'.

לאור כל האמור לעיל כל החשבוניות שיצאו מחברת ו.ג.ל. לחב' אימפריה שאתה היית שותף בהוצאתן יחוייב בכפל מס...".

"יחוייב בכפל מס בשל הוצאת חשבוניות מס שלא כדין של חב' ו.ג.ל. קונסטרוקשיין בע"מ שבבעלותך חב' אימפריה בע"מ מבלי שהיית רשאי להוציא חשבוניות אלה.

עפ"י סעיף 77(ב)א) ספריך הינם בלתי קבילים לתקופה 2010-2011 בהן הוצאת חש' מס שלא כדין.

לפיכך יוטל עליך קנס לפי סעיף 95 לחוק מע"מ. לאחר ששקלתי את העבירות החלטתי להטיל עליך 1% קנס מסכום העסקאות המשתמע מחש' המס שהיית שותף בהוצאתן בסכום כולל של 7,724,243 ₪. על הקנס הינך רשאי לערער רק בפני בית-המשפט המחוזי".

17. המבקש וחברת אימפריה ערערו על השומות לבית-המשפט המחוזי בירושלים (ע"ש 15757-03-14, נספח ד להמרצת הפתיחה). בהודעת הערעור נטען שלמבקש אין כל קשר עם חברת וגל והוא אינו מנהל פעיל בה, אלא מנהלה של חברת וגל הוא מר לויין. לכן לא היה מקום לייחס למבקש עבירות הקשורות לחברת וגל.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ה"פ 18-02-46277 צימרמן נ' אגף המכס והמע"מ - ירושלים

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 **מחיקת ערעור השומה**

2 18. ערעור השומה הנ"ל לא נדון לבסוף. שכן לאחר הסדר הטיעון, הגישו המבקש וחברת אימפריה

3 בקשה למחוק את ערעור השומה הנ"ל. בבקשה נאמר כי "ב"כ המערערים ומשרדי המשיבה

4 [=מנהל מע"מ ירושלים] הגיעו להבנות נשוא התיק הפלילי המחובר בנימי נימיו גם לערעור

5 זה"; "לאור ההבנות דומה שהצורך בשמיעת התיק בערעור זה התייתר"; "נבקש למחוק את

6 הערעור מעיקרו וללא צו להוצאות כמסוכם" (נספח ב1 להמרצת הפתיחה).

7

8 19. ביום 2.12.2015 ניתן פסק-דינו של בית-משפט זה לפיו הערעור נמחק "ללא צו להוצאות

9 כמבוקש" (נספח ב1 להמרצת הפתיחה).

10

11 **המשך הליכי הגבייה**

12 20. לאחר מחיקת הערעור, רשויות המס שלחו למבקש הודעה לפיה בעקבות מחיקת הערעור עליו

13 לשלם תוך 30 יום את הסכום שנקבע על-ידי רשויות המס. הסכום שנדרש המבקש לשלם עמד

14 על הסך של 1,235,854 ש"ח (נספח א להמרצת הפתיחה).

15

16 21. ביום 6.12.2017 נשלחה למבקש דרישה לתשלום חובות לפי פקודת המיסים (גביה) וחוק מס

17 ערך מוסף. סכום חובו של המבקש לרשויות המס (כולל קנס, ריבית והצמדה) עומד, לפי האמור

18 בהודעה זו, על הסך של 1,525,410 ש"ח. למבקש הובהר בהודעה זו כי אם לא ישלם את החוב,

19 יוטל עיקול על מטלטליו והם יימכרו (נספח ב2 להמרצת הפתיחה).

20

21 22. במהלך ינואר 2018 הודיעו רשויות המס למבקש כי הוטל עיקול על נכסיו שבידי צד שלישי

22 (נספח ז להמרצת הפתיחה).

23

24 **תמצית המחלוקת**

25 23. בעקבות המשך הליכי הגבייה כמתואר, הגיש המבקש את המרצת הפתיחה הנוכחית, בה ביקש

26 כי יוצהר ששומת כפל העסקאות שהוצאה לו וכן הקנס שהוטל עליו – בטלים ומבוטלים.

27 לחלופין ביקש המבקש כי יבוטל פסק-הדין מיום 2.12.2015 המוחק את ערעור השומה שהגיש

28 המבקש כך שהדיון בערעור יחודש (ע"ש 14-03-15757). לטענת המבקש, המשך הליכי הגבייה

29 הננקטים נגדו עומד בסתירה להסדר הטיעון שנחתם עמו, ובניגוד להבנה שהביאה לכך שערעור

30 השומה נמשך על ידו.

31

32 24. מנגד, המדינה טענה כי דין המרצת הפתיחה להידחות. לעמדתה, החלטתו של המבקש למחוק

33 את ערעור השומה נעשתה מטעמיו שלו. על כן, השומה שהוצאה למבקש היא סופית ועם מחיקת

34 הערעור הפכה השומה לחלוטה, ולא ניתן לעקוף זאת באמצעות תביעה אזרחית. המדינה

35 הדגישה כי ההליך הפלילי וההליך האזרחי הם הליכים נפרדים, וכי הדבר הובהר לב"כ המבקש

36 במסגרת המשא-ומתן שהתנהל בין הצדדים.

37

38 **דיון והכרעה: העובדות השנויות במחלוקת**

39 25. בשל חלוף הזמן העדים לא זכרו היטב את פרטי הדברים. לפיכך, ראיתי חשיבות לדברים

40 שנכתבו על ידי הצדדים בזמן קרות האירועים, כפי שיפורט.

41

42

בית המשפט המחוזי בירושלים

ה"פ 18-02-46277 צימרמן נ' אגף המכס והמע"מ - ירושלים

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

תכתובת הדוא"ל

- 1
- 2 26. בתיק הוגשה כראיה תכתובת דוא"ל בין התובעת שניהלה את ההליך הפלילי לבין הפרקליטות
3 האזרחית ורשויות מע"מ בקשר להסדר הטיעון (נ/1). וכך כתבה התובעת לפרקליטות האזרחית
4 ביום 20.9.2015:
- 5
- 6 "יאני מנהלת את ת.פ. 12-10-4888 נגד חב' אימפריה, איגור צימרמן ואחרים בבית משפט השלום
7 בירושלים... כתב האישום כוללות עבירות לפי חוק מס ערך מוסף.
8 עד היום העידו כ-22 עדי תביעה. בכתב האישום מוזכרים כ-50 עדים. מתוכם 12 עדים קריטיים
9 להוכחת אשמתו של צימרמן. לצערי, ישנו קושי ממשי בהבאת אותם העדים... הסנגור, שאינו
10 מודע לעובדה כי ישנו קושי... הציע הסדר בו יתוקן כתב האישום. על פי הצעתו: הנאשם ישלם
11 סכום של 150,000 ₪.
12 כתב האישום יתוקן כך שיוותר האישום הראשון נגד חב' אימפריה וצימרמן, והעבירה תשונה
13 ל-117(א)(3) לחוק. הצדדים יטענו באופן חופשי לעונש, מאסר על תנאי וקנס לשיקול דעת בית-
14 המשפט. סכום המס באישום זה הוא 2.9 מיליון ₪ ואנו נטען למאסר ממושך.
15 בלב כבד המלצתי לקבל את הצעתו של הסנגור. אני מרגישה שלא נכון יהיה לקחת סיכון בו
16 צימרמן יזוכה..." (מוצג נ/1).
- 17
- 18 27. הפרקליטות האזרחית הפנתה את הדברים למנהל תחום ביקורת חשבונות במע"מ ירושלים.
19 וכך הציגה הפרקליטות את הסוגיה:
- 20
- 21 "יאני פונה אליכם בקשר לע"ש 14-03-15757 אימפריה ואיגור צימרמן נ' מנהל מע"מ ירושלים.
22 המדובר בערעור על החלטה בדבר כפל מס שהוצאנו למערערים לשנים 2010-2011 בסך של
23 1,235,854 ₪, לפי סעיף 50(א) לחוק מע"מ וכן על שומת תשומות שהוצא לחברת אימפריה בגין
24 שימוש בחשבוניות שלא כדין בסך 3,557,741 ₪.
25 כמו כן עוסק הערעור על ההחלטה לראות את ספרי המערערים לשנים 2010-2011 כבלתי
26 קבילים בהתאם לסעיף 77(ב) לחוק מע"מ ועל הטלת קנס בשל כך בשיעור של 1% מסך כל
27 עסקאותיה בהתאם לסעיף 95 לחוק מע"מ, קנס אשר הינו בגובה של 7,724,243 ₪.
28 כידוע החלטת מע"מ היתה בעקבות פתיחת הליך פלילי בין היתר כנגד המערערים.
29 ראו העדכון... בקשר להמשך ניהול ההליך הפלילי וההסדר שעומד על הפרק.
30 ... אני אמרתי [לתובעת המטפלת]... שההליך האזרחי אינו קבול להליך הפלילי ולכן לכאורה
31 אין השפעה.
32 יחד עם זאת אמרתי לה שאולי ניתן להגיע להסדר כולל בתיק הזה – גם הפלילי וגם האזרחי –
33 ושאפנה בשני העניינים למנהל המחלקה שלי ולעוזי [=מנהל תחום ביקורת חשבונות במע"מ].
34 באיזה סכום אתם חושבים שניתן לסיים בנסיבות העניין? "
- 35
- 36 28. תשובתו של מנהל תחום ביקורת חשבונות במע"מ לשאלה זו – כפי שנמסרה לפרקליטה –
37 הייתה ברורה וחד-משמעית:
- 38
- 39 "שוחחתי בנדון עם אהוד באבא – סגן מנהל מע"מ ירושלים וממלא מקום מנהלת מע"מ והוא
40 מתנגד בכל תוקף להסדר שכזה".
- 41
- 42 29. ממסמך זה עולה כי הגם שבתחום המע"מ בו עסקינן הכלל הרגיל הוא שקיימת הפרדה בין
43 ההליך הפלילי להליך האזרחי, הרי במקרה הנוכחי נעשה ניסיון מצד הסנגור לקשור בין
44 ההליכים על מנת להביא לסיום כולל של הפרשה הן מההיבט הפלילי הן מההיבט האזרחי.
45 התביעה בהחלט בחנה את העניין ולא ראתה לדחות על הסף את הצעת הסנגור, אולם בהמשכם

בית המשפט המחוזי בירושלים

ה"פ 18-02-46277 צימרמן נ' אגף המכס והמע"מ - ירושלים

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 של דברים, כשפנתה התביעה לרשויות מע"מ בעניין ההצעה האמורה, נדחתה ההצעה מכל וכול
2 על-ידי רשויות מע"מ, והדבר הובהר לתובעת.

3
4 30. עם זאת, אין במסמך זה – שהוא תכתובת דוא"ל פנימית בין רשויות המדינה – משום ראיה
5 לשאלה מה אמרה התובעת לסנגור בעניין.

טיוטת הסדר הטיעון

6
7
8 31. מסמך נוסף שהוגש כראיה הוא טיוטת ההודעה על הסדר הטיעון שנחתם בין המבקש לבין
9 המדינה (נספח א לתשובת המדינה להמרצת הפתיחה). בטיוטה נכלל סעיף בו נכתב כי "ערעור
10 השומה האזרחית ימחק" (סעיף 3 לטיוטה). סעיף זה לא נכלל לבסוף בהסדר הטיעון כפי שהוגש
11 לבית-משפט השלום.

12
13 32. אולם גם ממסמך זה לא ברור מי ביקש לכתחילה לכלול את הסעיף האמור בהסדר הטיעון,
14 ומדוע הסעיף הושמט מההסדר הסופי. לשם כך יהיה צורך להידרש לעדויות העדים, כפי שכך
15 אעשה להלן.

16
17 33. (מסמך נוסף שהגישה המדינה הוא פרוטוקול הדיון שהתקיים בערעור הפלילי של המבקש על
18 גזר דינו (עפ"ג 16-09-11241). לטענת המדינה, מפרוטוקול הדיון עולה כי במהלך הדיון הבהירה
19 המדינה למבקש כי היא עומדת על המשך קיומו של ההליך האזרחי. אולם, לא ראיתי לייחס
20 לכך משקל הן מן הטעם שפרוטוקול הדיון הוא מיום 9.1.2017, למעלה משנה לאחר החתימה
21 על הסדר הטיעון, הן מן הטעם שקשה עד מאד לרדת אל סופם של הדברים שנאמרו בפרוטוקול,
22 כשנראה לכאורה שהמיקוד שם היה בעיקר באישום הראשון בו הורשע המבקש, אישום שאינו
23 קשור לשומת כפל המס).

24
25 34. נמצא אפוא כי, כאמור, יש להידרש לעדויות העדים ביחס לשאלה האם התובעת הבהירה
26 לסנגור כי הסדר הטיעון אינו כולל את ביטולם של ההליכים האזרחיים שנקטו נגד המבקש,
27 ואם כך הוא – מה הסיבה בעטיה משך הסנגור את ערעור השומה שהגיש.

עדויות הסנגור

28
29
30 35. עדותם של הסנגור ושל התובעת בסוגיה זו הייתה זהירה ביותר. הסנגור העיד כי לא הייתה
31 אמירה מפורשת לפיה הסדר הטיעון כולל את ביטולם של ההליכים האזרחיים, אך הדבר –
32 להבנתו – השתמע ממהלך הדברים. כדבריו:

33
34 *"בתיק הזה היה משהו שהוא ייחודי... מה שייחודי פה, במהלך ניהול ההליך הפלילי, קמו*
35 *הערות דפיניטיביות, וולונטריות של הבעלים של חברת וגל [=הכוונה למר ולדימיר לויין]... אני*
36 *זה וגל ווגל זה אני... ואז התחלנו לאור הדברים שהתפתחו בהליך הפלילי... כתב האישום*
37 *המתוקן כל האמירות הקושרות את מר צימרמן לוגל נמחקו כלא היו. אלא פשוט נעלמו. לא*
38 *בכדי. אזכיר לבית המשפט, שתוך כדי מתנהל ההליך האזרחי... חלק אינטגרלי מההסכם*
39 *שאנחנו מוחלים או מושכים את הערעור מבית המשפט המחוזי. סברתי ועודני, שכל ישר, הרי*
40 *שנינו היינו בתוך השיח עם ההנהלה לגבי תיקון כתב האישום, שהכוונה היא למשוך את*
41 *הערעורים בחברת האימפריה שהייתה של אדון צימרמן ועם כל הכבוד לאדון צימרמן, חלק*
42 *אינטגרלי מההסכם בהליך הפלילי... טמן בחובו תשלום של 250,000 ש"ח כחלק מההסכם...*
43 *העובדה שהיה את האלמנט הזה של רבע מיליון ש"ח השבה 'בתמורה' למחיקת הערעור של חברת*
44 *אימפריה, סברתי שבכך מגיעים לכדי סוף גם העניינים האזרחיים הקשורים בחברת אימפריה*
45 *ובאדון צימרמן" (עמ' 3-4 לפרוטוקול).*

בית המשפט המחוזי בירושלים

ה"פ 18-02-46277 צימרמן נ' אגף המכס והמע"מ - ירושלים

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1
2 36. באשר להבדל בין טיוטת הסדר הטיעון (שכללה פיסקה בדבר מחיקת הערעור) לעומת ההסדר
3 כפי שהוגש לבית-משפט השלום במסגרת ההליך הפלילי (ללא הפסקה האמורה) העיד הסנגור
4 כך:

5
6 "יכול שאני זוכר, כאשר דובר על ערעור השומה שיימחק, הלך הרוח של הדברים וכמעט ולא
7 היה, ככל שאני זוכר, לא היה ערפל בשיח הזה, נשוא הערעור שומה וכו', זה היה ברור שמדובר
8 בערעור השומה של חברת אימפריה שאין מחלוקת שאדון צימרמן הוא הבעלים והמנהל שלה...
9 חד משמעית, זכור לי שבאמת חתמתי והיה תיקון. הלך רוח הדברים, דובר על העניין שומה של
10 חברת האימפריה, סברתי אז ועודני, שהרכיב של 250,000 ₪ סוגר את הפינה של השומה של
11 חברת אימפריה נשוא כתב האישום המקורי ולימים גם המתוקן, עם סעיף חיקוק שונה מאד"
12 (עמ' 4 לפרוטוקול).

13
14 37. ולבסוף, לעניין מחיקת הערעור, אישר הסנגור כי ייתכן ששגה בעניין זה בשל הבנתו את מצב
15 הדברים:

16
17 "יש בבקשה למחוק את הערעור, אתה רושם הגענו להבנות נשוא התיק הפלילי וכו...
18 ת. יכול להיות שבקטע הספציפי הזה, שגיתי שלא עמדתי על כך שבאמת יצאו שומות חדשות
19 לאור התיקון, לאור האמירות כפי שפירטתי" (עמ' 5 לפרוטוקול).

20
21 "יש. תסכים איתי שלא כתוב בשום מסמך שהשומה לאיגור צימרמן תבוטל.
22 ת. המילה תבוטל, היא לא מן העניין. זה לא המילה הנכונה...
23 ש. אולי אדוני טעה ולא דרש שיהיה כתוב במפורש.
24 ת. אולי" (עמ' 7 לפרוטוקול).

עדות התובעת

25
26
27 38. התובעת העידה – לעניין השמטת הסעיף מהסדר הטיעון בעניין מחיקת הערעור האזרחי – כי
28 "אם אני לא טועה הסעיף הזה היה לבקשתו של [הסנגור]", כשלהערכתה הפרדה בין ההליך
29 הפלילי להליך האזרחי הובהרה לסנגור עמו ניהלה תיקים רבים, מה גם שברור היה מבחינתה
30 שכל עוד לא הוסכם והובהר במפורש אחרת קיימת הפרדה בין ההליכים הפליליים לאלו
31 האזרחיים, וסמכותה שלה כתובעת מוגבלת להליכים הפליליים בלבד. ואלו דברי עדותה של
32 התובעת:

33
34 "אם אני לא טועה הסעיף הזה היה לבקשתו של [הסנגור]... כיוון שזה לא ענייני אם השומה
35 תימחק או לא, עובדה שהחלטנו להוריד את זה.
36 ש. את היית מודעת לזה שיצאה שומה אישית של מיליון מאתיים על איגור.
37 ת. אני לא מתעסקת בעניין האזרחי, זה לא בסמכותי ולא מענייני. אנחנו מעדכנים את המחלקה
38 האזרחית, כאן הודעתנו להם שאני מתקנת את כתב האישום" (עמ' 10 לפרוטוקול).

39
40 "יש. את אומרת בסעיף 6 [=לתצהיר], שהבהרת [לסנגור]... שהסדר הטיעון לא כולל [=את
41 הרכיב האזרחי] וזה עומד על כנו. יש לך על זה אסמכתא.
42 ת. לא, אני עם [הסנגור]... ניהלתי הרבה תיקים. מה גם שבתיק הזה הכל הלך קשה" (עמ' 11
43 לפרוטוקול).

44
45 "יש. בהסכם כתוב שהוא משלם 250,000 ₪ בפריסה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ה"פ 18-02-46277 צימרמן נ' אגף המכס והמע"מ - ירושלים

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 ת. נכון, על חשבון החוב של 2.9 מיליון שקלים לחברת אימפריה בכתב האישים המתוקן. מי
2 ישלם החברה תשלום. זה חיוב שהוא חלק מהסדר טיעון ולפי זה שיכללנו את כל הנתונים והגענו
3 לזה שנעביר את העבירה מ117א ל117ב.
4 ש. את רואה שיש פה גם סוג של אלמנט שקשור לתיק האזרחי.
5 ת. לא " (עמ' 11 לפרוטוקול).
6

7 39. כעולה מעדותם הזהירה הנ"ל הן של הסנגור הן של התובעת (שבעדותם נתתי אמון), חלוף הזמן
8 הביא לכך שהפרטים המדויקים לא היו זכורים להם במלואם ומכאן הזהירות הרבה בה נקטו
9 בעדותם (ראו, למשל, דברי הסנגור בעמ' 4 לפרוטוקול לפיהם תיאור האירוע הוא "ככל שאני
10 זוכר". כן ראו דברי התובעת לעיל, שציינה כי עדותה היא "אם אני לא טועה"). עם זאת, ניתן
11 לקבוע על סמך העדויות האמורות את הממצאים שיפורטו עתה.
12
13

הממצאים שבעובדה

14 40. על סמך עדויות אלו בניסוחן הזהיר, ועל סמך המסמכים שהוצגו אני קובעת כי סוגיית הקישור
15 בין ההליך הפלילי להליך האזרחי – שהייתה כל העת תלויה בין הצדדים – נותרה עמומה.
16 התובעת סברה כי משעה שהושמט הסעיף הנוגע למחיקת הערעור האזרחי ברי שחל הכלל הרגיל
17 לפיו ההליך הפלילי אינו משליך על ההליך האזרחי; רק הסכמה מפורשת בעניין יכולה להוביל
18 לתוצאה אחרת (וכזכור, רשויות מע"מ הבהירו לתובעת כי הן מתנגדות לחלוטין לקישור
19 האמור).
20

21 41. לעומת זאת, הסנגור סבר כי משעה שהקישור בין ההליך האזרחי להליך הפלילי היה כל העת
22 תלוי ועומד, בין היתר בשל הזיכוי (הלכה למעשה) של המבקש מהעבירות שהביאו להטלתם של
23 כפל המס והקנס, הרי המסקנה המשפטית המתחייבת היא סיום ההליך האזרחיים, כפי שכך
24 הודיע הסנגור במפורש לבית-המשפט בבקשתו למשיכת ערעור השומה (מבלי שהמדינה מוחה
25 על נוסח הודעת הסנגור, כשבקשת המחיקה הוגשה – לפי האמור בה – בהסכמת המדינה לכך
26 שלא יושתו הוצאות).
27

28 42. המבקש עצמו אף הוא סבר כי הסדר הטיעון מביא לכלל סיום את הפרשה כולה, לרבות היבטיה
29 האזרחיים. הדברים עולים מעדותו של המבקש, ובהיבט זה נתתי אמון בעדותו (המבקש העיד
30 כי לא היה מודע להבחנה בין ההליך הפלילי לזה האזרחי, והיה משוכנע שהסדר הטיעון מסיים
31 את כלל חובותיו לרשויות המס, עמ' 9 לפרוטוקול).
32

33 43. מנגד, סברתן של רשויות מע"מ הייתה הפוכה לסברתו של המבקש. מבחינתן, הן הציגו עמדה
34 ברורה לפיה אין מקום ליצור כל קישור שהוא בין ההליך הפלילי להליך האזרחי. עדותו של
35 מנהל תחום ביקורת חשבוניות במע"מ הייתה ברורה ביותר, היא השתלבה היטב עם תכתובת
36 הדוא"ל שנרשמה בזמן קרות האירועים, העדות כולה הייתה אמינה, ואף ב"כ המבקש לא חלק
37 על אמינותו של מנהל תחום ביקורת חשבוניות במע"מ (וכך העיד מנהל התחום: "אנחנו במהלך
38 הטיפול בתיק הפלילי, לא הסכמנו לשום דבר שהוא כורך את העסקת טיעון עם השומה
39 האזרחית, כפל מס הזה" (עמ' 12 לפרוטוקול)).
40

41 44. נראה אפוא כי בשעה שהסנגור משך את ערעור השומה הוא עשה כן מתוך שסבר, בטעות, כי
42 המחלוקת האזרחית בין הצדדים הסתיימה. סברת המדינה הייתה הפוכה, וכל צד פעל בהתאם
43 להבנתו שלו את המצב. מדובר אפוא בטעות הדדית בהבנת מצב הדברים.
44

45 45. השאלה הנשאלת עתה היא מה נפקותה המשפטית (אם בכלל) של הטעות האמורה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ה"פ 18-02-46277 צימרמן נ' אגף המכס והמע"מ - ירושלים

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

דיון והכרעה: הנפקות המשפטית

אין מקום לביטול השומה

46. עסקינן במצב בו יש לנישום (המבקש) טענות נגד שומת מס שהוצאה לו. הדרך הדיונית לבירורן של טענות אלו הותוותה בפסיקת בית-המשפט העליון. ואלו דבריה של כב' השופטת ברק-ארז בע"א 3901/11 מחקשווילי נ' רשות המיסים בישראל (2012) בסוגיה:

"ישאלת הדרך הדיונית המתאימה לבירור טענות שיש לנישום כנגד חובות מס שהוא נדרש לשלם על-ידי הרשויות מעמתת כמה ערכים חשובים לניהולה של מערכת מיסוי שלטונית. מחד גיסא, ניהולה של מערכת המס חייב להיות יעיל. מכאן, נגזר שהדרך היעילה והנוחה, במקרה הרגיל, לבירור חילוקי דעות בין נישומים לרשויות היא הגשת השגה לרשויות המס, הנבחנת על-ידי אנשי המקצוע של הרשות הנוגעת בדבר. במקרים שבהם הנישום חולק על ההחלטה בהשגה, פתוחה בפניו הדרך לפנות לערעור על ההשגה לבית המשפט המחוזי... או לוועדת ערר ולאחר מכן לבית המשפט המחוזי... וכל זאת בהתאם ללוחות הזמנים הקבועים בחקיקה. מאידך גיסא, הגנה על זכויות הנישומים מחייבת להבטיח, כי בכל מקרה, טענה שיש לאדם על פגיעה בזכויותיו תוכל להתברר בפני בית משפט... אם יש טענות שלא ניתן להעלותן בדרך של השגה (וערעור עליה) חשוב להבטיח שתהיה דרך דיונית אחרת להעלותן" (שם, בפסקה 12 לפסק-הדין).

47. במקרה הנוכחי אין מחלוקת שהמבקש יכול היה להעלות את טענותיו כלפי השומה – ובכלל זה הטענות בנוגע לכך שהמבקש אינו בעל מעמד בחברת וגל – במסגרת ערעור שומה. והראיה: המבקש עצמו העלה טענותיו בנוגע למעמדו בחברת וגל במסגרת ערעור השומה שהגיש (ע"ש 15757-03-14). העובדה שהמבקש בחר, גם אם בטעות, למחוק את הערעור אין בה כדי לשנות ממהותם של דברים, והיא כי טענותיו כלפי השומה הן כאלו שדינן להתברר במסגרת ערעור על השומה ולא במסגרת תקיפה עקיפה בהליך אזרחי.

48. לפיכך, משעה שטענותיו של המבקש לגופה של השומה הן כאלו שניתן היה להעלותן במסגרת ערעור השומה, ומשקבעתי שלא הייתה הסכמה בין הצדדים לביטולה של השומה האזרחית (הגם שהסנגור סבר כך בטעות), אזי הסעד הראשון שביקש המבקש בהמרצת הפתיחה, והוא כי יוצהר שהשומה והקנס שהוצאו לו בטלים ומבוטלים – דינו להידחות. אין מקום ליתן סעד זה במסגרת התביעה האזרחית הנוכחית, כעולה מפסיקת בית-המשפט העליון וכמתחייב ממהותם של דברים.

49. הדיון יתמקד אפוא בסעד החלופי שביקש המבקש, והוא ביטול פסק-הדין שמחק את הערעור לבקשת הסנגור (ע"ש 15757-03-14).

בקשה לביטול פסק-דין שנמחק

50. במקרה הנוכחי ערעור השומה של המבקש נמחק בהסכמה. אמנם כן, המבקש הוא שביקש את המחיקה אך המדינה לא התנגדה לכך ואף הסכימה לוותר על ההוצאות. וראו דברי הסנגור בבקשתו למחיקת הערעור, לפיהם "נבקש למחוק את הערעור מעיקרו וללא צו להוצאות כמסוכם". כן ראו פסק-הדין המוחק את הערעור "ללא צו להוצאות כמבוקש" (נספח ב) להמרצת הפתיחה. ההדגשה הוספה).

בית המשפט המחוזי בירושלים

ה"פ 18-02-46277 צימרמן נ' אגף המכס והמע"מ - ירושלים

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 כפי שהבהירה הפסיקה, מקום בו ערעור נמחק בהסכמה המחיקה יוצרת מעשה בית-דין, והדרך
2 להביא לביטול המחיקה היא באמצעות הגשת בקשה לפסק-דין הצהרתי מתאים, כפי שכך עשה
3 המבקש בתובענה הנוכחית. ראו בש"מ 1893/03 **צינור דרום 82 תעשיות בע"מ נ' ראש-עיריית**
4 **עכו**, פ"ד נז(3) 123 (2003), שם נפסק לאמור:
5
6 *"משערעורה הקודם של המבקשת על פסק-הדין נמחק, הרי שאין המבקשת רשאית לערער על*
7 *פסק-הדין פעם נוספת, ומשכך אין בידי להיעתר לבקשה [=להארכת מועד להגשת ערעור].*
8 *לעניין זה אין משמעות לעובדה שהערעור נמחק בהסכמת המבקשת, שכן פסק-דין שניתן*
9 *בהסכמה אף הוא בכלל פסק-דין היוצר מעשה-בית-דין בין הצדדים. יצוין, כי ככל שהמבקשת*
10 *אכן סבורה כי נפל פגם ביסוד הסכמתה לפסק-הדין שניתן בערעור, הרי שתרופתה היא בדרך*
11 *של הגשת תביעה לביטול ההסכם מחמת פגם שנפל בו, ולא בדרך של הגשת ערעור חדש".*
12
13 52. כלומר, משמדובר בפסק-דין שניתן בהסכמה (לרבות מחיקת ערעור בהסכמה), אזי מקום בו
14 בעל דין טוען לטעות בבסיס הסכמתו, עליו להגיש תביעה מתאימה לפסק-דין הצהרתי
15 המיוסדת על דיני החוזים, כפי שכך עשה המבקש:
16
17 *"הדרך הדיונית לתקיפתו של פסק-הדין היא באמצעות תביעה נפרדת, עצמאית, המבוססת על*
18 *אחת מן העילות שבדיני חוזים לביטולו של חוזה" (נינה זלצמן מעשה בית-דין בהליך אזרחי*
19 *(התשנ"א) 329).*
20
21 53. משקבעתי כי מבחינה עובדתית הסנגור טעה בשעה שביקש למחוק את ערעור השומה בסוברו
22 בשגגה שהסכמת הצדדים כוללת הסכמה בדבר סיום ההליכים האזרחיים (הסכמה שמבחינת
23 המדינה לא הייתה), נשאלת השאלה מה נפקותה של טעות זו והאם יש בטעות זו כדי להקים
24 עילה לביטול ההסכמה. בהתאם להוראות הדין, בשאלת נפקותה של טעות מעין זו נתון לבית-
25 המשפט שיקול דעת, ובגדרו של שיקול דעת זה ישקול בית-המשפט שיקולים של צדק. וראו
26 דברי כב' הנשיא (כתוארו אז) שמגר בע"א 457/77 **מפעלי בתים טרומיים בע"מ נ' טמסיט**, פ"ד
27 לב(2) 42 (1978), שם בוטל פסק-דין שנתן תוקף לפשרה מחמת טעות בהבנת ההסכם:
28
29 *"מקובל עלינו כי פסק-דין שבהסכמה ממוזגות בו שתי תכונות, זו של הסכם וזו של פסק-דין...
30 מכאן, כי ניתן לבטל פסק-דין, אשר ניתן על יסוד הסכם-פשרה בין הצדדים ונותן לו תוקף, אם
31 נתגלה פגם אשר בעטיו ניתן לבטל את ההסכם המונח ביסודו של פסק-הדין... בין היתר, ניתן
32 לבטל פסק-דין כאמור אם צד להסכם טעה... הווה אומר, הטעות, שבה מדובר לצורך הענין
33 שלפנינו, צריך שתהיה מן הסוג אשר בכוחה לבטל התקשרות חוזית ונטל הוכחתה על מי שטוען
34 לקיומה" (שם, בעמ' 47-48).*
35
36 54. כן ראו סעיף 14(ב) לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973, לפיו "מי שהתקשר בחוזה עקב
37 טעות וניתן להניח שלולא הטעות לא היה מתקשר בחוזה והצד השני לא ידע ולא היה עליו לדעת
38 על כך, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הצד שטעה, **לבטל את החוזה, אם ראה שמן הצדק**
39 **לעשות זאת"** (ההדגשה הוספה). והשוו גם לנפקותו של "מקח טעות" במשפט העברי, לפיו
40 "המוכר לחבירו... וטעה בכל שהוא – חוזר לעולם"; "המוכר לחברו... ונמצא במקח מום שלא
41 ידע בו הלוקח – מחזירו אפילו אחר כמה שנים, שזה מקח טעות הוא" (רמב"ם, הלכות מכירה,
42 פרק טו, הלכות א, ג).
43
44 55. יוער בהקשר זה כי לא ראיתי לקבל את טענת המדינה לפיה מדובר במקרה הנוכחי בטעות
45 בכדאיות העסקה שאינה מקימה זכות לביטול (ראו סעיף 14(ד) לחוק החוזים (חלק כללי)).
46 המבקש אינו מבקש לחזור בו מהסדר הטיעון אלא בקשתו היא לחזור בו מבקשתו למחוק את

בית המשפט המחוזי בירושלים

ה"פ 18-02-46277 צימרמן נ' אגף המכס והמע"מ - ירושלים

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 ערעור השומה בשל טעותו שהביאה אותו לסבור כי הערעור התייתר. טעות זו היא טעות היורדת
2 לשורשם של דברים, ולא ניתן לסווגה כטעות בכדאיות העסקה.
3

4 56. על כן, השאלה הנשאלת בענייננו היא האם נוכח טעותו של הסגור בעטיה משך את ערעור
5 השומה, קיימים בענייננו שיקולי צדק שיש בהם כדי לבסס את ביטולו של הרכיב ההסכמי
6 בפסק-הדין שמחק את ערעור השומה בע"ש 15757-03-14.
7
8

על טעמי הצדק

9 57. על המורכבות והזהירות המתחייבים בשקילתם של שיקולי צדק במקרה הקרוב לענייננו עמד
10 פרופ' יששכר רוזן-צבי לאמור:
11

12 *"מטבע הדברים לא ניתן לגדור בגדרות חריג שעניינו עשיית צדק ואף לא להתוות תנאים ברורים
13 להחלתו. על בתי המשפט לעשות בו שימוש על פי שיקול דעתם בכל מקרה לגופו ועל פי נסיבותיו
14 הקונקרטיות אך עליהם... לעשות שימוש זהיר מאוד בשיקול דעתם"* (יששכר רוזן-צבי **ההליך
15 האזרחי** (התשע"ה) 535).
16

17 58. יישומו של מבחן זה בצורה הזהירה המתחייבת מן הדין מוביל למסקנה כי בנסיבותיו החריגות
18 של המקרה הנוכחי אכן קיימים טעמי צדק שיש בהם כדי להביא לביטולו של הרכיב ההסכמי
19 שנכלל (בטעות) בבקשת סגורו של המבקש למחוק את ערעור השומה. מכאן, בהתאם לפסיקה,
20 כי דין פסק-הדין המוחק את ערעורו של המבקש אף הוא להתבטל.
21

22 59. וראו והשוו לפסק-דינו של בית-המשפט העליון בע"א 7726/10 **מדינת ישראל נ' רו"ח ועו"ד
23 מחלב** (2012), שם הותר לפקיד השומה לבטל שומות בהסכם אליו הגיע מחמת טעות שהנישום
24 לא ידע עליה. וזאת, בנסיבות המקרה המיוחדות ומטעמים של צדק.
25

26 60. טעמה של המסקנה האמורה הוא זה: במלוא הזהירות ומבלי שיהיה בכך כדי לקבוע מסמרות
27 בעניין, נראה כי ערעור השומה שהגיש הסגור בעניינו של המבקש – בנסיבות המקרה כפי
28 שפורטו לעיל – לא היה ערעור חסר סיכוי. צודק אפוא ב"כ המבקש בטיעונו כי לא היה נימוק
29 למשיכת הערעור על-ידי הסגור זולת הנימוק כי הסגור הבין בטעות כי המחלוקת האזרחית
30 הסתיימה (ראו סעיף 15 לסיכומי המבקש). על כן, נכון הוא כי טיעוני המבקש בנוגע לשומה
31 ולקנס יתבררו לגופם בפני בית-המשפט המוסמך.
32

33 61. ואף זאת יש לומר: נימוקי הסגור בבקשתו למחיקת ערעור השומה היו ברורים, ועלה מהם כי
34 הסגור סבור שבעטיו של הסדר הטיעון הסתיים גם ההליך האזרחי נגד המבקש. מקום בו בין
35 נימוקי המחיקה נכלל נימוק עליו חולקת המדינה אך המדינה אינה מעירה בעניין זה, יש בכך –
36 במכלול השיקולים ובנסיבות המקרה הייחודיות – כדי להוות נימוק נוסף לכך שהמבקש לא
37 ייתפס על טעותו ויתאפשר לו לשוב ולחדש את ערעורו.
38

39 62. על כן, כאמור, טעמי הצדק כפי שפורטו לעיל מכריעים את הכף לטובת המבקש.
40

41 63. לפיכך, אני רואה לנכון לקבל את המרצת הפתיחה במובן זה שהרכיב ההסכמי בפסק-הדין
42 שניתן בע"ש 15757-03-14 מבוטל ביחס למבקש בעטיה של הטעות בהבנת הסכמת הצדדים.
43
44

התוצאה

45 64. הבקשה לסעד הצהרתי בדבר בטלותה של השומה ובטלותו של הקנס – נדחית.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ה"פ 18-02-46277 צימרמן נ' אגף המכס והמע"מ - ירושלים

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

65. הבקשה לסעד הצהרתי בדבר ביטול הסכמתו של המבקש למחיקת ערעור השומה שהגיש (ומכאן ביטולו של פסק-הדין בע"ש 15757-03-14 ביחס למבקש) – מתקבלת.

66. המשיבה תישא בהוצאות המבקש בסך 10,000 ₪.

אשר על כן, המרצת הפתיחה מתקבלת באופן חלקי במובן האמור לעיל.

ניתן היום, כ"ה סיוון תשע"ט, 28 יוני 2019, בהעדר הצדדים.

חיה זנדברג, שופטת

11

12

